

Građa za vjeronaučni kviz znanja

Hodočašće osnovnoškolske djece i ministranata u Voćin

POŽEŠKA BISKUPIJA 1997.-2022.

Požega, 2022.

Kad je napokon došao dan Pedesetnice, svi su bili zajedno na istome mjestu. I eto iznenada šuma s neba, kao kad se digne silan vjetar. Ispuni svu kuću u kojoj su bili. I pokažu im se kao neki ognjeni razdijeljeni jezici te siđe po jedan na svakoga od njih. Svi se napuniše Duh Svetoga i počеше govoriti drugim jezicima, kako im već Duh davaše zboriti. Dj 2,1-4

Na dan Pedesetnice ili Duhova na apostole, koji su bili sabrani u molitvi s Marijom, sišao je Duh Sveti. Od toga trenutka oni su počeli javno propovijedati Radosnu vijest, a taj dan smatramo *danom rođenja* ili *nastanka Crkve*. Propovijedanjem apostola mnogi ljudi su postali Isusovim učenicima i tako su nastajale prve kršćanske zajednice, Crkve, biskupije. Njima su na čelu bili apostoli, a potom pojedinci kojima su apostoli povjerali zadatak da upravljaju tom crkvenom zajednicom. To su bili i *prvi biskupi (nasljednici zbora apostola)*. Crkva se počela širiti po cijelom svijetu, a vrlo brzo su kršćani došli propovijedati i na područje današnje Hrvatske. Tadašnje stanovništvo je prihvatilo kršćanstvo i osnovalo svoje biskupije. Nakon doseljenja u 7. stoljeću, u dodiru s kršćanskim starosjediocima, Hrvati su polako prihvaćali kršćanstvo koje se širilo dalje. Veliku ulogu u tome su imali i misionari iz Rima i sa sjevera, kao i sveta braća Ćiril i Metod. Danas na području Hrvatske postoji 16 biskupija i Vojni ordinarijat. Ovdje ćemo govoriti o našoj Požeškoj biskupiji kojoj pripadamo.

1. OSNUTAK I USPOSTAVA POŽEŠKE BISKUPIJE

Detalj sa svete mise uspostave Požeške biskupije

Požeška biskupija je jedna od mlađih biskupija u Hrvatskoj. *Osnovana* je 5. srpnja 1997. godine, a za njezino sjedište odabran je grad Požega. Osim toga važnog datuma, važno nam je i *slavlje uspostave Biskupije* koje se dogodilo u Požegi 27. rujna 1997. godine. Otada svake godine u rujnu slavimo *Biskupijski dan* kada se sjećamo ovoga događaja. U usporedbi s dvije tisuće godina

postojanja Kristove Crkve naša Požeška biskupija je vrlo mlada, no s obzirom na nas vjeroučenike koji smo se tek rodili, to je mnogo godina.

Ovim vjeronaučnim kvizom znanja želimo saznati i u pamćenje pohraniti najvažnije događaje iz prvih dvadeset i pet godina života naše Biskupije.

Prema crkvenom zakonu, nove biskupije utemeljuje vrhovni poglavar Katoličke Crkve – Papa. Utemeljitelj Požeške biskupije je papa Ivan Pavao II. Ubrzo nakon njegove smrti pokrenut je postupak za njegovo proglašenje blaženim i svetim. To se zaista i dogodilo. Nakon što su se mnogi kršćani ujedinili u molitvu da taj veliki papa, prijatelj i dobročinitelj našeg naroda, što prije bude proglašen blaženim i svetim, i nakon što se dogodilo čudo po njegovu zagovoru, papa Benedikt XVI. proglasio je 2011. godine svoga prethodnika Ivana Pavla II. blaženim te odredio da 22. listopada bude njegov spomendan jer je toga dana Ivan Pavao II. održao prvu svetu misu kao papa. Papa Franjo ga je samo tri godine kasnije (2014. godine) proglasio svetim. Stoga danas možemo ponosno reći da je našu Biskupiju osnovao svetac.

Kad pape osnivaju neku biskupiju, sastavljaju svečani dokument koji se zove *apostolsko pismo* ili *bula*. To pismo je napisano na latinskom jeziku jer je latinski službeni jezik Katoličke Crkve. Zato je naslov pisma o osnutku naše Biskupije „Praeclarum evangelizationis opus“ nama danas neobičan, no u hrvatskom prijevodu zvuči mnogo razumljivije: „Preslavno djelo evangelizacije“.

Na čelu biskupijâ stoje biskupi, nasljednici zbora apostola i pastiri Božjeg naroda. Za pastira Požeške biskupije papa Ivan Pavao II. odabrao je dr. Antuna Škvorčevića i imenovao ga prvim požeškim biskupom. To je također učinio svečanim dokumentom (koji se, već smo to naučili, zove apostolsko pismo ili bula) pod naslovom „Ad unum corpus“, što u prijevodu znači „Jedno Tijelo“, a odnosi se na Kristovo Tijelo – Crkvu.

2. SLAVLJE USPOSTAVE POŽEŠKE BISKUPIJE I REĐENJE NJEZINA PRVOG BISKUPA

U subotu 27. rujna 1997. godine u Požegi se okupio vjerni narod iz cijele nove Biskupije na svečano euharistijsko slavlje uspostave Požeške biskupije i ređenja njezinoga prvog biskupa. Prvom požeškom biskupu sakrament svetog Reda biskupstva podijelio je kardinal Franjo Kuharić, a suzareditelji su bili Giulio Einaudi, tadašnji apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj, i Josip Bozanić, novoimenovani zagrebački nadbiskup.

Ređenje biskupa Antuna

Prvi požeški biskup Antun Škvorčević rođen je u Davoru 8. svibnja 1947. godine. Za svećenika Zagrebačke nadbiskupije zaređen je 1972. godine. Bio je kapelan u zagrebačkoj župi sv. Josipa, a 1976. godine je magistrirao na Katoličkome bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, potom otišao na studij u Rim gdje je doktorirao 1981. godine i vratio se u Zagreb. Od 1983. godine radio je kao profesor na Katoličkome bogoslovnom fakultetu, odnosno na Katehetskom institutu. Katehetski institut je učilište na kojem se studenti i studentice spremaju za zvanje vjeroučitelja. Mnogi vaši vjeroučitelji i vjeroučiteljice pohađali su Katehetski institut u Zagrebu, a biskup Antun im je bio profesor.

Za svoje geslo biskup Antun je izabrao biblijske riječi „Krist danas i uvijek“ koje su uglazbljene i pjevaju se u raznim prigodama, posebno nakon navještaja Evanđelja, a prije homilije u svetoj misi.

3. BISKUPOV GRB I GESLO

Ljudi u svom životu koriste simbole kako bi izrazili neku svoju misao, osjećaj ili kako bi se predstavili drugima. Svaki biskup ima svoj grb i geslo koji su misao vodilja njegovog djelovanja i uvijek ga iznova podsjećaju na njegovo poslanje i zadaću. Tako je i požeški biskup izabrao svoj grb i geslo predstavljeno u ovom odlomku.

Plavi štit. Štit je vitezova vojna oprema koja ga brani od udaraca neprijateljskog oružja. Biskupu kao

Grb i geslo biskupa Antuna

učitelju kršćanske vjere potreban je duhovni štit da obrani vjeru od duha zablude i krivovjerja. Na štitu su tri znaka: križ koji prelazi u grčko slovo P („ro“) označuje da je Isus Krist naš Spasitelj (latinski *Redemptor*, zato slovo «r») i da nam je spasenje stekao na križu.

Slovo M označava Isusovu i našu Majku Mariju koju hrvatski narod od davnine časti u brojnim marijanskim svetištima, a u našoj biskupiji posebno u dva biskupijska marijanska svetišta u Voćinu i u Pleternici.

Zlatno žitno klasje označava plodnost hrvatske slavonske zemlje, ali i Crkvu kao euharistijsku zajednicu gdje u misnoj pretvorbi pšenični kruh postaje Tijelo Kristovo. Na grbu je i dvanaest klasova koji označavaju dvanaest apostola, čijim je nasljednikom postao i

požeški biskup. U gornjem redu ima sedam klasova, a u donjem pet. Sedam je broj punine i označava puninu spasenja u Kristovoj Crkvi. Pet je broj Crkve jer se u prvim stoljećima Kristova Crkva proširila u pet najvećih gradova antičkog svijeta (Jeruzalem, Antiohiju, Aleksandriju, Carigrad i Rim). Time se želi reći kako je Požeška biskupija, kao nova *mjesna Crkva* što je drugo ime za *biskupiju*, povezana s prvom Crkvom.

Povodom proslave 2000 godina od Isusova rođenja i dva tisućljeća kršćanstva, papa Ivan Pavao II. proglasio je Veliki jubilej. Priprema za Veliki jubilej je započela 1997. godine koja je bila posvećena Isusu Kristu. Potom je uslijedila godina Duha Svetoga te godina posvećena Bogu Ocu. Kako je Požeška biskupija utemeljena 1997. godine, požeški biskup je uzeo geslo „Krist danas i uvijek“ koje se nalazi na njegovu grbu.

4. STOLNA CRKVA – KATEDRALA

Katedrala sv. Terezije Avilske

Svaka biskupija ima svoju stolnu crkvu – katedralu. Utemeljenjem biskupije u Požegi dotadašnja župna crkva *sv. Terezije Avilske* uzdignuta je na stupanj i dostojanstvo katedrale. Katedrala je katolička crkva u kojoj se nalazi biskupska stolica koja se zove „katedra“. S te stolice (katedre) biskup predsjedava liturgijskim i drugim slavljinama i vrši službu posvećivanja, naučavanja i upravljanja Božjim narodom tj. vjernicima u svojoj biskupiji. Požeška katedrala građena je u baroknom stilu, a gradnja je započela 1756. godine. Nakon sedam godina gradnje posvetio ju je zagrebački biskup Franjo Thauszy 24. srpnja 1763. godine. Sve do 2007.

godine na taj dan se slavila *godišnjica posvete katedrale*. Nakon što je te godine obnovljena i posvećena, obljetnica posvete Katedrale slavi se 27. rujna.

Uz biskupa Thauszya, najveće zasluge za izgradnju tadašnje župne crkve sv. Terezije Avilske ima carica Marija Terezija. Na glavnom oltaru nalazi se slika svete Terezije Avilske koja je nabavljena u Beču u 18. stoljeću. Sama crkva je više puta obnovljena, a zadnja faza obnove bila je 2016. godine kada su na pročelju ugrađena i nova, brončana „Nebeska vrata“ kiparice Marije Ujević Galetović. U Katedrali se danas odvijaju najvažnija pontifikalna

euharistijska slavlja prigodom đakonskih i svećeničkih ređenja, biskupijskih susreta, proslave obljetnica, instalacija i drugih slavlja. (*Pontifikalna* znači da se odnosi na svete mise koje predvodi biskup.)

Skeniraj kôd i pogledaj kratki film o Katedrali

5. SVETAC ZAŠTITNIK BISKUPIJE I NJEGOVA CRKVA

Svaka biskupija ima i svoga sveca zaštitnika pa tako i naša. Sv. Lovro je bio đakon Rimske Crkve sredinom 3. stoljeća. Bio je suradnik rimskog pape Siksta II. koji ga je zbog njegovih mladenačkih vrlina, ljubio kao što otac ljubi najboljega sina te ga je unatoč mladoj dobi uvrstio među sedmoricu uglednih rimskih đakona. Kao arhiđakon Lovro je bio zadužen voditi brigu za crkvenu blagajnu i skrbiti o siromasima. U to vrijeme su vladali žestoki progoni Crkve (vjernika), no pretpostavljamo da je imala dovoljno materijalnih dobara jer je bilo careva koji nisu progonili kršćane pa se u tim vremenima mogla materijalno oporavljati, a s druge strane i zato jer su mnogi odličnici i bogataši prelazili na kršćanstvo i svoja dobra poklanjali Crkvi. Materijalna dobra su najvećim dijelom bila namijenjena i korištena za sirotinju, a upravo je to svetog Lovru koštalo života.

Za vrijeme progona cara Valerijana papa mu je prorekao da ga čeka teška borba za vjeru u Krista: „Mene Gospodin štedi jer sam slab starac, no tebi je odredio slavnu pobjedu“, zamolivši ga potom da sav crkveni novac podijeli siromasima. Lovro je tako i učinio, a kada je nakon tri dana došao na sud i rimski prefekt od njega zatražio da se odrekne svoje vjere i da mu preda crkveno blago, sveti Lovro mu je pokazao mnoštvo sirotinje i ubogih koje je poveo sa sobom kazavši kako su oni istinsko blago Crkve. Ljut što ga je sveti Lovro nadmudrio, rimski je prefekt naredio da ga muče, a nakon toga i ubiju i to tako da ga prže na roštilju.

Sv. Lovro, zaštitnik Požeške biskupije

Predaja navodi da je nalazeći se na tom užarenom strašnom mučilu, dobacio okrutnom tiraninu: „Na jednoj sam strani pečen, okreni me na drugu!“ S obzirom na to, Sv. Lovro se danas štuje kao zaštitnik komičara, kuhara i mesara, a i zagovornik je u bolima od opekline i križobolja.

Naš biskup Antun je u ime svećenika, redovnika, redovnica i svih vjernika predložio papi Ivanu Pavlu II. da upravo sv. Lovro bude zaštitnik naše Biskupije. Papa je prihvatio taj prijedlog i svojim papinskim dokumentom (ovaj put to nije tako svečani dokument kao apostolsko pismo, odnosno bula koju smo spomenuli, već se naziva *apostolski breve*) potvrdio je sv. Lovru, đakona i mučenika za zaštitnika naše Biskupije. Zbog Lovrine ljubavi prema siromasima, izabrali smo ga i za zaštitnika Caritasa naše Biskupije.

Crkva sv. Lovre u Požegi

Crkva sv. Lovre je uz Katedralu druga crkva po važnosti u Biskupiji. Ujedno je ona jedan od najstarijih spomenika gotičke baštine u Slavoniji. Nalazi se na Trgu Svetog Trojstva. Uz crkvu je početkom 18. stoljeća podignuta zgrada Kolegije o kojoj ćemo nešto više reći u sljedećim poglavljima, a u kojoj se od osnutka nalazi sjedište

Biskupije, Biskupski ordinarijat sa svim svojim uredima te Biskupski dom. Crkva sv. Lovre i oltar svečano su posvećeni 15. studenoga 1998. godine, nakon njezine dugogodišnje obnove.

6. OSNIVANJE NOVIH ŽUPA I DEKANATA

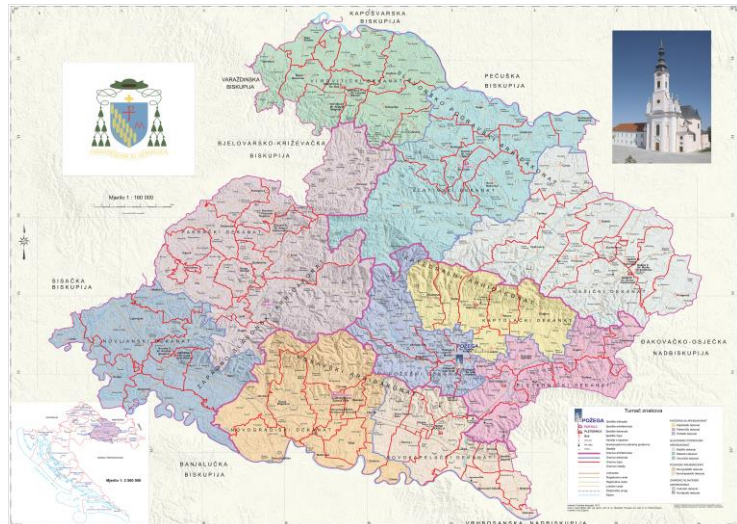
Svaka biskupija je podijeljena u manje zajednice koje se zovu župe. Na čelu svake župe nalazi se *župnik*. U Požeškoj biskupiji imamo ukupno 93 župe (i jednu koja je grkokatolička a ima sjedište u Lipovljanima). Mnoge župe su postojale još prije osnutka Biskupije, a prva nova župa u Požeškoj biskupiji osnovana je 1999. godine u Požegi. Posvećena je sv. Ivanu Krstitelju, a sjedište joj je u požeškom prigradskom naselju Vidovcima. Godine 2003. biskup je osnovao pet novih župa: sv. Antuna Padovanskog u Daruvaru, bl. Alojzija Stepinca u Novskoj, bl. Ivana Merza u Slatini te sv. Leopolda Mandića i bl. Alojzija Stepinca u Virovitici. Godinu dana nakon toga 2004. godine biskup je i u Našicama osnovao dvije nove župe: Župu sv. Marka Evanđelista sa sjedištem u Markovcu Našičkom i Župu Gospe Fatimske sa sjedištem u Velimirovcu.

Nekoliko župa zajedno čini jedan *dekanat*. Požeška biskupija podijeljena je u **deset dekanata**: Kaptolački, Našički, Novljanski, Novogradiški, Novokapelački, Pakrački, Pleternički, Požeški, Slatinski, Virovitički.

Na čelu svakog dekanata nalazi se *dekan*. Od navedenih deset dekanata, tri su nova, osnovana u godini Velikog jubileja (2000.): Kaptolački, Pleternički i Slatinski.

U svibnju 2001. godine nakon oblikovanja 10 dekanata, Biskupija je podijeljena na četiri regije tzv. *arhiđakonate*:

Katedralni, Posavski, Slavonsko-
podravski i Zapadno-slavonski. Na čelu arhiđakonata je, pogađate, *arhiđakon*.

Karta Požeške biskupije

7. BISKUPIJSKA SVETIŠTA I CRKVE OD POSEBNOG ZNAČENJA

Gotovo u svim religijama postoje sveta mjesta kao ciljevi brojnih posjetitelja/hodočasnika. Nazivamo ih *svetištima*. U njima vjernici na poseban način osjećaju Božju blizinu, dodir sa svetim. Također ih nazivamo i *prošteništima* (od glagola *prošiti*, tražiti, moliti). Hodočastimo u neko svetište iz osobita razloga pobožnosti – da od Boga nešto isprosimo ili izmolimo, da postignemo oprost po zagovoru Blažene Djevice Marije ili sveca koji se ondje posebno časti.

7.1. Svetište Gospe Voćinske

Crkva Pohoda BDM u Voćinu

Mjesto Voćin se nalazi podno sjeverne strane Papuka, u središtu Požeške biskupije između rijeke Save i Drave. Ono je sa svojim svetištem Majke Božje postalo i njezino duhovno središte. Zato ga je biskup Antun proglasio glavnim biskupijskim marijanskim svetištem.

Voćin je još od 18. stoljeća privlačio mnoge Marijine štovatelje, a

osobito nakon što je u njemu čudesno ozdravila jedna mlada žena. Oko njezinog zavjetnog dara, kipa Gospe Lurdske, počela se razvijati posebna pobožnost prema Isusovoj Majci te su

hodočasnici počeli dolaziti s različitih strana Slavonije. Od 1886. godine iz Požege je 20. kolovoza polazila voćinska procesija pješaka s hodočasnicima iz Požeške doline i Posavine.

Voćinski župnik Josip Martinac je 1940. godine staru sliku voćinske Gospe, Majke od utočišta iz 18. stoljeća, pohranio u Dijecezanski muzej u Zagrebu, a slatinski župnik Julije Bürger je kip Majke Božje prenio u Slatinu te je tako spašen kada je zapaljena voćinska crkva. Nažalost, za vrijeme Domovinskog rata 1991. godine Gospin kip je zajedno s crkvom nestao u ruševini. Sliku koju je spasio župnik Martinac nakon osnutka naše biskupije 21. kolovoza 1999. u procesiji pješaka iz Požege svečano je vraćena u Voćin. Spomenuli smo već proslavu Godine velikog jubileja 2000. Te se godine 24. rujna na prvom biskupijskom euharistijskom kongresu

Slika Gospe Voćinske

oko Gospine slike sabralo mnoštvo od oko 25000 vjernika Požeške biskupije. O ovome velikom događaju pisat ćemo u zadnjem poglavlju.

O dvadesetoj obljetnici razaranja crkve i njezine ponovne izgradnje, biskup Antun proglasio je Godinu Gospe Voćinske (u razdoblju od 21. kolovoza 2010. do 8. rujna 2011. godine) pod geslom „Evo ti Majke“.

I danas vjernici iz Slavonije i drugih dijelova Hrvatske pojedinačno ili u skupinama hodočaste Gospi Voćinskoj tijekom cijele godine. Poznato ti je biskupijsko hodočašće osnovnoškolske djece i ministranata koje se redovito održava prve subote u mjesecu svibnju. Početkom svibnja u Voćin hodočaste i učenici srednjih škola. Osim toga, u dva navrata vjernici Požeške biskupije organizirano hodočaste u svetište Gospe Voćinske. Iz požeškoga i posavskog kraja kreću pješaci 20. kolovoza, prenoće u župi Stražeman, a potom 21. kolovoza nastavljaju put do Voćina gdje zajedno s pješacima iz zapadne Slavonije, odnosno iz daruvarskog i novljanskog kraja te mnoštvom drugih hodočasnika pristiglih autobusima i osobnim automobilima sudjeluju na večernjem euharistijskom slavlju sa službom svjetla, hvala i molbenica u čast Gospe Voćinske. Iz slavonsko-podravskog dijela Biskupije vjernici hodočaste na blagdan Rođenja BDM – Male Gospe. Pitajte vaše roditelje, bake i djedove o njihovim iskustvima na ovom hodočašću, a vjerojatno ste i vi već dosada hodočastili Gospi Voćinskoj.

7.2. Svetište Gospe od suza u Pleternici

Reljef Bezgrješnoga Srca Marijina
– Pleterničke Gospe od suza

Priča počinje ovako: reljef Bezgrješnog Srca Marijina, izrađen od gipsa, postavljen iznad bračnog kreveta u kući mladoga bračnog para Angela Iannusa i Antonine r. Giusto u Siracusi plakao je ljudskim suzama 29., 30. i 31. kolovoza te 1. rujna 1953. godine. U nedjelju 30. kolovoza jedan je kino amater snimio kako se oblikuju, teku i rastapaju te suze.

Komisija liječnika i analitičara uzela je 1. rujna više od jednog kubnog centimetra te tekućine i izvršila mikroskopsku analizu koja je potvrdila da se radi o ljudskim suzama.

Dogodila su se brojna fizička ozdravljenja koja je ustanovljena liječnička komisija proglasila izvanrednima, a bilo ih je oko 300 (od sredine studenog 1953.). Osim toga, dogodila su se i brojna obraćenja.

A što se zbivalo u Pleternici tih godina? U župi Bučje blizu Pleternice 1954. godine su se održavale *misije*. (Pučke misije vodi svećenik misionar (ili više njih) koji kao gost u nekoj župi propovijeda i potiče vjernike na intenzivniji duhovni život.) Tako je misije u Bučju vodio misionar Stjepan Muller, isusovac iz Zagreba. Dok je razgovarao sa svećenicima o čudesnim događajima koji su se u Crkvi događali, misionar je posebno spomenuo događaj suzenja lika Gospe u Siracusi prethodne godine. Tom razgovoru bio je prisutan i vlč. Ljudevit Petrak, župnik iz Pleternice. Nakon što je saslušao misionara, zamolio je sliku Gospe od suza i s njom u ruci uputio se u crkvu te klečeći u molitvi zatražio prosvjetljenje od Gospodina. Zašto? Bilo je to teško vrijeme za pleterničku župu i njega osobno. Naime, deset godina prije, 3. prosinca 1944. godine partizani su do temelja srušili župnu crkvu svetog Nikole Biskupa u Pleternici. U noći s 11. na 12. svibnja 1945. godine pred njegovim je očima ubijen tadašnji pleternički župnik vlč. Franjo Radović. Nakon rušenja crkve komunističke su vlasti sprječavale ponovnu izgradnju župne crkve. Unatoč tome, župljani su se nedjeljom i blagdanima okupljali i slavili svetu misu na otvorenom. Razmišljajući o svemu tome vlč. Petrak je odlučio uvesti pobožnost Gospi od suza kroz devet dana. Devetnicu je započeo 23. kolovoza 1955. na temeljima razorene župne crkve, a posljednje večeri 31. kolovoza, poslije svečanog euharistijskog slavlja, poveo je procesiju s upaljenim svijećama oko istih temelja crkve. Nakana devetnice bila je molitva za duhovnu obnovu župe, očuvanje vjere pred najezdom bezbožnog komunizma te dobivanje dozvole za ponovnu izgradnju župne crkve.

Godine 2005. proslavili smo 50. obljetnicu štovanja Gospe od suza kada je Biskupiju posjetio nadbiskup Siracuse Giuseppe Costanzo i u Pleternicu donio dio originalnih moći Siracuske Gospe kao trajan dar pleterničkom svetištu. Iste je godine dekretom biskupa Antuna ustanovljeno biskupijsko svetište Gospe od suza u Pleternici.

7.3. Svetište Gospe Kloštarske

Proštenište Majke Božje u Kloštru nadomak Slavanskog Kobaša najstarije je marijansko hodočasničko mjesto na prostoru Požeške biskupije. To je starodrevna crkva Majke Božje u narodu poznata pod imenom Kloštar. Na tom je mjestu

nekada bila templarska crkvice i **Crkva Majke Božje u Kloštru**

samostan, a kult štovanja Gospe donijeli su redovnici cisterciti u 13. stoljeću iz Kutjeva, izgradivši crkvu upravo u Kloštru.

Uz blagdan Velike Gospe 14. i 15. kolovoza to svetište pohodi nekoliko tisuća ljudi. Biskup Antun redovito u predvečerje Velike Gospe predvodi euharistijsko slavlje za brojne hodočasnike iz cijele Slavonije i šire, a vjerni puk Božji se ispovijeda, sudjeluje u svetoj misi te u zavjetnoj procesiji s likom Gospe Kloštarske.

7.4. Spomen crkva u Staroj Gradiški

Stara Gradiška poznata je po zatvoru u kojemu su nakon Drugog svjetskog rata bili utamničeni brojni svećenici i redovnici iz svih krajeva Hrvatske. Komunističke vlasti su 1948. godine naredile da se sruši župna crkva sv. Mihaela Arkandela, a po svjedočanstvu brojnih zatvorenika u starogradiškom zatvoru, to su bili prisiljeni golim rukama učiniti tamošnji utamničeni svećenici. Zbog okolnosti u kojima se nalazila župa prije nego li se promijenila komunistička vlast i konačno prestao djelovati zatvor, nije se moglo ni pomišljati na ponovnu izgradnju Božjeg hrama. Zbog toga je župa za svoje liturgijske potrebe koristila dvoranu u okviru župnog stana pokraj groblja u Uskocima. Sve se to događalo prije nego je osnovana Požeška biskupija. Nastojanjem biskupa Antuna 2008. godine započela je izgradnja nove župne crkve u Staroj Gradiški. Ona je ujedno postala i spomen-crkva za više od dvjesto

pedeset svećenika koji su u komunističko vrijeme bili zasužnjeni (zarobljeni) u starogradiškom zatvoru. Izgradnju su pomogli svećenici i redovnici iz svih hrvatskih biskupija. Prigodom posvete crkve 2011. godine u njezin su oltar ugrađene *moći* bl. Alojzija Stepinca (koji je također nevin bio zatvoren u zatvoru u Lepoglavi, a kasnije u kućnom pritvoru u Krašiću). Time se željelo posvjedočiti kako vjernost Bogu i snaga njegovu Duha mogu, unatoč tjelesnoj slabosti, pobijediti zlo.

Stara i nova župna crkva u Staroj Gradiški

Karta Požeške biskupije s crkvama i svetištima od posebnog značenja

8. NEKE VAŽNIJE USTANOVE U POŽEŠKOJ BISKUPIJI

8.1. Biskupski ordinarijat je tijelo koje u skladu s crkvenim propisima pomaže biskupu u upravljanju cijelom Biskupijom. Nekadašnja zgrada Kolegije (objasnit ćemo kasnije njezino značenje) nakon osnutka Biskupije preuređena je u Biskupski ordinarijat i Biskupski dom, a nalazi se u samom centru grada Požege.

Biskupski ordinarijat u Požegi

8.2. Da bi se vjeronauk u školi što bolje odvijao vodi brigu **Katehetski ured**. On se nalazi u zgradi Biskupskog ordinarijata, a prati rad vaših vjeroučitelja i odgojiteljica u vjeri u dječjim vrtićima, pomaže im da što bolje vrše svoju službu, a brine se i za njihovo stručno i duhovno usavršavanje. Utemeljen je 21. listopada 1998. godine.

8.3. Pastoralni centar djeluje u sastavu Biskupskog ordinarijata od 30. lipnja 2011. godine. On oblikuje i usmjerava sve pastoralne projekte u našoj Biskupiji. To znači da vodi brigu o župnoj katehezi za sve dobne skupine ljudi: djecu, mlade, bračne parove, obitelji, bolesnike, osobe s invaliditetom i druge. Koordinira dakle i događaje u kojima i vi često sudjelujete kao što su npr. hodočašće osnovnoškolske djece u Voćin, susret župnih dječjih zborova u Požegi, susret župnih zborova u Požegi prigodom sv. Cecilije za odrasle vjernike, susrete za ministrante, mlade i dr.

8.4. Svaka biskupija ima ustanovu koja se brine da kršćanska ljubav bude djelotvorna, posebno prema onima koji su najpotrebniji. **Caritas Požeške biskupije** je prva ustanova koju je osnovao biskup Antun 29. studenog 1997. godine. Već smo rekli tko je zaštitnik našeg biskupijskog Caritasa i zašto. Mnogo volontera u župama surađuje i pomaže rad Caritasa. Možda su i vaši roditelji karitasovi volonteri, pitajte ih! A možda ste i vi sudjelovali u izradi adventskih i božićnih ukrasa ili nekih drugih sitnica čijom prodajom je osigurana pomoć nekome u potrebi. Uz pomoć Caritasa izgrađene su ili popravljene kuće brojnih siromašnih obitelji, trajno se pomaže obiteljima s brojnom djecom, svake se godine dodijeli više od stotinu stipendija siromašnim učenicima i studentima kao i pomoć za kupnju školskih knjiga. Caritas nadalje prikuplja hranu za potrebne; organizira Caritasovu kuhinju u Požegi koja svaki dan priprema hranu za starije ili bolesne osobe koje nisu u mogućnosti same osigurati objed;

pokreće prigodne karitativne akcije kao što je nabavka drva za ogrjev, sabiranje živežnih namirnica pred Božić i Uskrs u trgovinama; organizira susret s djecom s posebnim potrebama itd. Na Badnjak, 2020. godine biskup Antun je u sklopu biskupijskog Caritasa osnovao i Caritasovu riznicu dobrote s nakanom da se u nju tijekom godine s raznih strana i iz raznih akcija skupljaju prehrambene, higijenske i druge namirnice kako bi se organiziranije moglo pomoći onima koji su u potrebi.

8.5. Odgojno-obrazovni centar Požeške biskupije

O svojoj desetoj obljetnici postojanja 2007. godine Požeška biskupija je učinila važnu stvar na odgojno-obrazovnom području: utemeljila je dvije gimnazije – u Požegi i Virovitici, otvorila Kolegij za srednjoškolce u Požegi i kuću za studente u Zagrebu. Dvije godine poslije, 5. srpnja 2009. biskup Antun osnovao je Odgojno-obrazovni centar Požeške biskupije. Iste je godine započela s radom Katolička osnovna škola u Požegi, a 2015. godine Katolička osnovna škola u Virovitici. Od 2017. godine u Novskoj također djeluje Katolička osnovna škola. Odgojno-obrazovni centar objedinjuje sve nabrojane biskupijske odgojno-obrazovne ustanove i djeluje pod geslom „Duc in altum“ preuzeto iz evanđelja o Isusovu pozivu s četvorici ribara da postanu njegovi učenici (Lk 5,4). Isusov poziv upućen Petru “Izvezi na pučinu” zapravo je poruka svakom učeniku. U slobodnom prijevodu možemo reći: *zaveslaj na pučinu života, u visine Božje mudrosti*, bez straha za budućnost jer se s Bogom sve započinje i odvija.

8.5.1. Katoličke škole

Kakve su to *katoličke škole*? Što ih čini posebnima u odnosu na druge škole? Razlika je prvenstveno u tome što one nastoje biti vjerne evanđelju i djelovati u skladu s crkvenim naukom. U školi se rad započinje i završava zajedničkom molitvom, promovira se kršćanska duhovnost, a učenici imaju i svoga

Katolička osnovna škola i Katolička gimnazija u Požegi

duhovnika koji im pomaže u duhovnom rastu i napretku. Ovako je to rekao biskup Antun roditeljima i prvoj generaciji učenika Katoličke osnovne škole u Požegi prvoga dana škole: “Kada netko u životu pravi korake u povezanosti s ljudima, to je dragocjeno, ali još je dragocjenije kada to čini u povezanosti s Bogom. Nikada nikome povezanost s Bogom nije

škodila, nego dapače, pomogla da se čovjek razvije u najširoj dimenziji. Stoga je ljubav i povezanost s Bogom sastavni dio metode posebnosti ove naše katoličke osnovne škole”.

Od školske godine 2012./2013. osim klasičnog programa (što znači da učenici koji pohađaju školu uče klasične jezike kao što su latinski i grčki), Katolička klasična gimnazija u Požegi je proširila svoje obrazovno područje te jedan razredni odjel učenika otada upisuje u opće usmjerenje. Samim tim škola je dobila novo ime *Katolička gimnazija*.

Katolička osnovna škola i Katolička klasična gimnazija u Virovitici

Nije jednostavno osnivati škole. Prije negoli učenici uopće mogu krenuti u školu, potrebno je pripremiti mnogo toga kako bi se nastava mogla nesmetano odvijati. Zato je u tom procesu pripreme jako važna suradnja s drugima koji prepoznaju važnost osnivanja jedne katoličke škole. Među bitne preduvjete prilikom osnutka škole spada i prostor

gdje će se odvijati nastava. *Katolička klasična gimnazija s pravom javnosti* u Virovitici svoje djelovanje je započela u zgradi Strukovne škole u Virovitici školske godine 2007./2008. Sedam godina kasnije, u prosincu 2014. škola je dobila stalan prostor u samom centru grada Virovitice. Taj događaj ujedno predstavlja i početak jednog novog razdoblja odgojno-obrazovnog djelovanja Crkve – Požeške biskupije, na području Virovitičko-podravske županije.

Katoličke škole pružaju odgoj i obrazovanje ne samo katolicima, nego i djeci i mladima drugih vjera i svjetonazora učeći ih da promiču dobro ljudske zajednice i postanu vrijedni i uzorni članovi društva koji žive u skladu s Evanđeljem i crkvenim naukom.

8.5.2. Kolegij Požeške biskupije

Što je Kolegij Požeške biskupije? Osnovao ga je biskup Antun 2006. godine kao svojevrsni kontinuitet brige Crkve za siromašne učenike. Naime, požešku Kolegiju su utemeljili isusovci (od 1731. u zgradi zvanj *Collegium Poseganum*), a obnovio ju je zagrebački biskup Aleksandar Alagović u 19. st. i u njoj osnovao Orfanotrofij za siromašnu nadarenu djecu ovoga kraja.

Danas je u toj zgradi Biskupski ordinarijat, a Kolegij djeluje u zgradi Doma pape Ivana Pavla II. i u njemu mogu besplatno boraviti nadareni učenici koji razmišljaju o svećeničkom zvanju ili prihvaćaju odgoj u duhu Katoličke Crkve koji služi kako bi se, zajedno sa školom koju pohađaju, osposobili da postanu

Kolegij Požeške biskupije

vrijedni članovi našeg društva. Kolegij funkcionira kao učenički dom, a za odgoj su zaduženi od biskupa postavljeni poglavari, gotovo redovito svećenici. Oni se brinu za duhovni rast učenika kojima je, osim vremena za učenje, svaki dan omogućeno vrijeme za molitvu i svetu misu. Ipak, cjeloviti razvoj mladog čovjeka nezamisliv je bez različitih hobija i aktivnosti. Pjevanje, sviranje, sport, izleti, koncerti, gluma, novinarstvo, društvene igre, zajednička druženja samo su neke od mogućnosti koje nudi ova ustanova. Možda je to mjesto gdje bi netko od vas mogao provesti svoje srednjoškolske dane?

8.6. Dijecezanski muzej Požeške biskupije i Riznica požeške Katedrale

Dijecezanski muzej Požeške biskupije

Muzeji su kao kulturne ustanove veoma važni: u njima se pohranjuju kulturno-povijesni ili umjetnički predmeti koji se zbog znanstvenih i edukativnih razloga izlažu posjetiteljima.

Dijecezanski muzej Požeške biskupije osnovao je biskup Antun 1999. godine kako bi se u njemu čuvali predmeti iz svih krajeva naše Biskupije koji nisu u liturgijskoj uporabi, a zbog starosti ili dotrajalosti im prijete opasnost da nestanu ili propadnu. Na ovaj način oni su sačuvani i svjedoče posjetiteljima o vjeri i kulturi hrvatskog naroda u ovim krajevima. Muzej je smješten u velikoj katnici na Trgu sv. Terezije u neposrednoj blizini Katedrale.

U Katedrali je smještena još jedna zbirka s dragocjenostima koja se naziva *riznica*. Pojam „riznica“ označava prostoriju u kojoj su pohranjene stvari velike vrijednosti, odnosno dragocjenosti (osobito u vladarskim dvorovima, crkvama i samostanima). Riznica požeške

Katedrale čuva liturgijske predmete od posebne povijesne i umjetničke vrijednosti koji služe u pontifikalnim (biskupijskim) slavljinama.

Kad budete sljedeći puta u Požegi, obavezno posjetite muzej i riznicu te otkrijte koje sve predmete oni čuvaju.

9. BRIGA ZA SVEĆENIKE I DUHOVNA ZVANJA

Na prvu godišnjicu osnutka Biskupije 5. srpnja 1998. zaređena su trojica novih đakona i jedan svećenik.

U svibnju 2000. godine u našu su Biskupiju došle i redovnice Reda sv. Klare ili Siromašnih sestara sv. Klare – pučki *klarise*. One su otvorile svoj samostan u Požegi da u njemu borave kao vjerne moliteljice za našu Biskupiju, za njezine svećenike, redovnike i redovnice, a posebno za nova duhovna – svećenička i redovnička zvanja.

U brizi za svećenike, redovnike i redovnice koji djeluju na području naše Biskupije, svake se godine za njih organiziraju različiti susreti i duhovne obnove. Kao što ljudi svake godine nekoliko dana imaju za godišnji odmor kada se odmaraju psihički i fizički, tako i naša duša traži obnovu – „punjenje baterija“, a to se događa upravo u trenucima duhovnih

Redovnice klarise u svom samostanu u Požegi

Svećeničko ređenje u požeškoj Katedrali (2015.)

obnova i vježbi. U susretu s Isusom kroz molitvu, svetu misu, tišinu, ispovijed i druge duhovne sadržaje svećenici i redovnici se „vraćaju“ Gospodinu koji im daje snagu da mogu i dalje biti vjerni i dobri navjestitelji evanđelja. Možda je ovdje dobro napomenuti da duhovne

vježbe ne postoje samo za redovnike i svećenike, već i za različite skupine vjernika, a na nekima od njih i vi možete sudjelovati. O tome ćemo kasnije nešto reći.

Od Velikog četvrtka 2004. do Velikog četvrtka 2005. godine biskup Antun je za našu Biskupiju proglasio Godinu duhovnih zvanja, vrijeme koje je bilo ispunjeno intenzivnom molitvom i žrtvom s nakanom da nam Bog daruje dovoljan broj svećenika i Bogu posvećenih osoba kao i za svetost onih koji već idu tim putem. Te je 2004. godine ustanovio i *Djelo za duhovna zvanja* čija je svrha vjernike poticati da svaki dan za duhovna zvanja mole barem jednu deseticu krunice, molitvu za duhovna zvanja, dnevno prikazuju svoja trpljenja i žrtve, svake prve subote u mjesecu sudjeluju u svetoj misi i klanjanju i toga dana poste te da materijalno doprinose za sjemeništare i bogoslove. Djelo zasad broji više od 1500 članova, a svake prvu subote u Katedrali slavi se večernja sveta misa za sve članove Djela. Razmišljaš li i ti ponekad o duhovnom zvanju? Moliš li se za svećenike i časne sestre u našoj Biskupiji, za svoga župnika ili kapelana?

9.1. Naša blaženica – s. Jula Ivanišević

Osim redovnica klarisa u našoj Biskupiji djeluju i druge ženske redovničke zajednice kojima pripadaju redovnice koje su život posvetile slavi Božjoj i posvećenju ljudi. Neke od njih rade na župama kao vjeroučiteljice, voditeljice zborova, sakristanke, brinu se za starije i nemoćne, bave se karitativnim radom, itd. Jedna od redovnica koja je rodnom iz naše Biskupije, a utkala je svoj život u Crkvu u Hrvata jest blažena s. Jula Ivanišević.

S. Jula Kata Ivanišević rođena je 1893. u selu Godinjaku kod Nove Gradiške u Župi Staro Petrovo Selo, od roditelja Nikole i Tere. U obitelji Ivanišević rodilo se jedanaestero djece, od kojih je petoro rano umrlo. Kata je rasla i sazrijevala u izrazito kršćanskom ozračju uz zajedničku obiteljsku molitvu i redovito sudjelovanje na svetoj misi nedjeljom i blagdanima, a često i običnim danima.

Bl. Marija Jula Ivanišević

Osnovnu školu je pohađala u svom rodnom mjestu, ali je nakon četvrtog razreda morala prekinuti školovanje zbog siromaštva. I tako je s jedanaest godina ostala kod kuće kao pomoć roditeljima u svemu što je zatrebalo. Već u toj dobi ukućani su zamijetili da je Kata posebna i različita od ostale djece. Terezija, njezina starija sestra, izjavila je da je iz nje zračila sama dobrota i da im je svima bila uzor u poslušnosti roditeljima.

Pokazivala je velik interes za životopise svetaca koje je čitala u slobodno vrijeme ili čuvajući stado na paši. Ono što je pročitala, pripovijedala je djeci i vršnjacima koji su se rado okupljali oko nje. Još jedan detalj iz toga razdoblja otkriva nam s. Julu kao osobu spremnu na žrtvu, post i odricanje. Naime, u dobi od deset godina učinila je privatni zavjet da neće jesti meso.

U mladosti je bila zapažena kao izrazito skromna djevojka, prirodna u ponašanju i jednostavna u odijevanju. Privlačile su je više tišina i molitva, nego ples i izlasci. S prijateljicama je često išla u crkvu u Zapolju i u Starom Petrovu Selu gdje je rado predmolila pučke pobožnosti. Duboko u srcu osjećala je snažan Božji poziv. Zbog toga je govorila da se neće udavati jer želi služiti Isusu. Kata je svoju želju priopćila roditeljima kada je imala osamnaest godina, no, majka se tada usprotivila njezinoj odluci. Međutim, Kata se i dalje usrdno molila Bogu. Zbog njegovanja bolesne majke njezin odlazak u samostan bio je odgođen dvije godine.

Nakon smrti majke primljena je 1914. godine u Družbu Kćeri Božje ljubavi u Sarajevu. U istu Družbu stupila je kasnije i njezina mlađa sestra Mara, tri nećakinje i jedna pranećakinja.

Nakon položenih zavjeta s. Jula je djelovala u Bosni. Vršila je različite dužnosti, od domaćinskih poslova i onih iscrpljujućih na zemljišnim posjedima Družbe do rada u sirotištu (u Zagrebu) i službe poglavarice zajednice. Velikim pouzdanjem u Boga nadvladavala je sve teške životne situacije. Godine 1932. imenovana je poglavaricom zajednice na Palama gdje je ostala do dana odvođenja u zarobljeništvo 11. prosinca 1941. godine. U jednom pismu svojoj nećakinji je zapisala: „Svi smo slabi i bijedni dokle god živimo na ovome svijetu pa trebamo puno milosti i pomoći Božje. Moli, moli često pa makar i kratko jer samo nas molitva čuva od propasti.“ Sestra Jula podnijela je mučeništvo sa 48 godina života te je s četiri svoje susestre proglašena je blaženom 24. rujna 2011. u Sarajevu.

9.2. Prvi stalni đakon u Hrvatskoj iz Požeške biskupije

Biskup Antun i prvi stalni đakon Zdravko Ticl s učenicima Katoličke osnovne škole

Đakoni su pomoćnici biskupa i svećenika. Mogu biti *prijelazni* (koji idu prema svećeništvu) ili *stalni* (koji prije đakonskog ređenja mogu biti i oženjeni).

U *stalni đakonat* mogu pristupiti neoženjeni muškarci stariji od 25 godina i obvezuje ih celibat (znači da jednom kada postanu đakoni, više ne mogu primiti sakrament ženidbe), a oženjeni muškarci

stariji od 35 godina i udovci koji su navršili 65. godinu života, s tim da nemaju pravo ponovne ženidbe. Jasno, svi oni moraju biti časni i kreposni ljudi i uživati određeni ugled u Crkvi.

Stalni đakon može krstiti, vjenčavati, pričestivati, propovijedati, voditi sprovod, a posebna njegova zadaća je karitativne naravi – briga za bolesne i nemoćne.

Dana 23. rujna 2001. godine za stalnog đakona je zaređen gospodin Zdravko Ticl iz župe Stražeman, oženjeni vjeroučitelj i otac četvero djece. Drugi stalni đakon je gospodin Ivo Grbeš iz župe Kuzmica, vjeroučitelj i otac osmero djece.

10. PASTORAL MLADIH

Naša Biskupija se brine za različite skupine vjernika: za siromašne, stare i nemoćne, za djecu, bračne parove i obitelji, ali i za mlade. To je razlog zašto je osnovano *Povjerenstvo za pastoral mladih* koje u suradnji s vjeroučiteljima organizira i ostvaruje različite projekte za mlade vjernike. Među najpoznatijim događanjima je *Biskupijski križni put mladih*

Biskupijski križni put mladih

križni put mladih. On se redovito odvija na četvrtu korizmenu nedjelju i traje dva dana. Prvi dan se okupi i do 800 mladih srednjoškolaca i studenata. Drugi dan se hodočasticima pridružuju krizmanici i oni koji zbog obaveza nisu mogli sudjelovati na križnom putu prethodnoga dana. Križni put završava drugoga dana uvečer svetom misom koju redovito

predvodi biskup. Iz pogleda na katolički kalendar pokušajte sami pogoditi kojeg će datuma ove godine biti križni put mladih!

Za one koji vole nogomet tu je *Katolička malonogometna liga KMNL* koja se igra po posebnim, kršćanskim pravilima ponašanja na utakmici. Tako uz *fair play* i tjelesnu aktivnost, KMNL potiče mlade nogometaše na duhovan i sakramentalan život, na pristojno izražavanje (čak i za vrijeme utakmice!), pomirenje i toleranciju. Otvorenje lige svake godine započinje svetom misom, a nogometaši sudjeluju i u duhovnom programu koji organizira njihov povjerenik.

Za one koji žele biti aktivniji u svojoj župi, koji se vole baviti radom s djecom ili bilo kojim drugim aktivnostima kao volonteri, Povjerenstvo organizira edukaciju za župne animatore. Ovo je odlična prilika za sve one koji žele naučiti što je župa, kako dobro surađivati sa svećenicima u župi, kako raditi s djecom i

Glazbeno-duhovni program mladih "Otvorite vrata Kristu"

mladima, ministrantima, kako voditi susret i slično. Isto tako, mladi naše Biskupije sudjeluju na Nacionalnom susretu mladih koji se svake druge godine organizira u drugoj biskupiji, kao i na hodočašću srednjoškolaca u Voćin, biskupijskom kampu za mlade, susretu za srednjoškolce i druge mladiće koji razmišljaju o pozivu, a među najposjećenije događaje posljednjih nekoliko godina ulazi i glazbeno-duhovni program „Otvorite vrata Kristu“, nadahnut poznatim riječima sv. Ivana Pavla II. na kojem nastupaju mladi glazbenici hrvatske duhovne scene zajedno s biskupijskim zborom mladih, a cijeli program se završi s klanjanjem i zajedničkom molitvom u Katedrali. Godinu mladih naša biskupija je obilježila 2005. godine.

11. EUHARISTIJA – IZVOR ŽIVOTA CRKVE I NAŠE BISKUPIJE

U svome hodu u vjeri svaka Biskupija, pa tako i naša požeška, osobito se brine za slavlje euharistije kao posebne Isusove prisutnosti među ljudima. On zaista po euharistiji stanuje među nama. Onaj isti Krist koji se rodio u Betlehemu, živio u Nazaretu i umro u Jeruzalemu.

Leonardo da Vinci, *Posljednja večera*

Tu vjeru u Isusovu prisutnost želimo zajedno ispovijedati i očitovati u posebnom biskupijskom slavlju koje se događa svakih 10 godina – euharistijskom kongresu. Time želimo jedni pred drugima, ali i pred cijelim svijetom ispovijediti da vjerujemo u Isusa koji je i danas

među nama i koji nas svojim tijelom čudesno liječi i hrani za život vječni.

11.1. Euharistijski kongresi u Požeškoj biskupiji

11.1.1. Prvi euharistijski kongres u našoj Biskupiji zbio se u već spomenutoj godini Velikog jubileja 2000., a o trećoj obljetnici postojanja Biskupije, točnije 24. rujna 2000. u Voćinu (sjetite se što smo već dosada rekli o Voćinu!). Večer uoči toga dana brojni mladi sudjelovali su na otvorenju kongresa u svečanom bdijenju na velikom kongresnom prostoru na kojem je oltar bio obasut posebnom svjetlošću. Te je večeri biskup Antun poručio: „Otvaramo kongres. Što to znači? Latinska riječ *congregare* u prijevodu znači *sabrati se, skupiti se, biti zajedno*. Mi smo večeras zajedno, vi mladi i vjernici iz ove župe... Ima jedan plamen Božje prisutnosti, vatra upaljena na Isusovoj Posljednjoj večeri, koja neprestano tinja na našim oltarima i gori u snazi njegova Duha. Vatra Isusove ljubavi i žrtve, položenog života za nas, ostala je prisutna među nama u sakramentu presvete euharistije... Mi u euharistiji, sabrani oko oltara neprestano naviještamo i slavimo Isusovo djelo tijela položenog i krvi prolivene i iz te njegove žrtvene prisutnosti među nama za oltarom u misi svake nedjelje postajemo blizu jednu drugima, blizu Isusu Kristu i ostvarujemo zajedništvo međusobne povezanosti i s njime.“ Cijelu noć mladi su se klanjali Isusu u presvetoj euharistiji i molili za duhovne plodove kongresa u cijeloj Biskupiji. Sutradan, na svečanom euharistijskom slavlju okupilo se veliko mnoštvo vjernika predvođeno biskupom Antunom, a s njime su bili i brojni biskupi Crkve u Hrvata kao i predstavnici Srpske pravoslavne crkve. Posebna radost toga dana bila je poruka koju je tom prigodom našem biskupu i svim vjernicima uputio sv. papa Ivan Pavao II.

11.1.2. Drugi euharistijski kongres proslavili smo o desetoj obljetnici biskupije 2007. godine u Požegi. „Slavimo desetu obljetnicu utemeljenja i uspostave Požeške biskupije! Otvaramo Drugi biskupijski kongres i ispovijedamo vjeru u trajnu prisutnost Isusa Krista među nama u

Otvorenje Drugog euharistijskog kongresa

sv. Lovre u Požegi otvoren Drugi biskupijski euharistijski kongres.

Nakon otvorenja kongresa prema Katedrali je krenula svečana procesija s križem mladih praćena zvonima požeških crkava, ali i svih zvona župnih crkava Požeške biskupije koji su tim činom podsjetili na deset godina njezina postojanja. Kako je tada završila obnova Katedrale uslijedio je njezin blagoslov i posveta novog oltara. Na slavlju je sudjelovao i Jesus Garcia Burillo, biskup Avile, rodnog grada zaštitnice požeške Katedrale i grada Požege. On je u propovijedi podsjetio na bogat duhovni život sv. Terezije koja je veliku ljubav iskazivala prema Presvetom Euharistijskom Sakramentu. Često se pričješćivala, uključujući i dnevnu pričest dugi niz godina kada to nije bila redovitost u Crkvi, gajeći veliku čistoću savjesti, ispovijedajući se, makar imala samo lake grijehe. Na njezinoj duši pričest je ostavljala učinke koji su bili zadivljujući. Oni koji su je poznavali, kao i ona sama u svojim spisima, svjedoče o brojnim nadnaravnim milostima, uključujući i ekstaze koje je doživljavala kada je primala pričest. „Euharistija je za nju prvenstveno osobni susret s Kristom, privilegirani trenutak prijateljstva i intimnosti, najuzvišeniji dar koji duša ne može i ne smije upropastiti“, istaknuo je tada avilski biskup.

Drugi euharistijski kongres – Svečana procesija Požegom

Presvetom Sakramentu. Iskazujemo duboki poklon i veliku zahvalnost Isusu Kristu, pobjedniku nad smrću, prisutnom među nama svojom neizmjernom ljubavlju. Uzdižemo svoje srce euharistijskom Spasitelju te mu zanosno kličemo: Krist, danas i uvijek, aleluja!“, riječi su Proglasa kojima je 27. rujna 2007. ispred crkve

Treći euharistijski kongres

11.1.3. Treći euharistijski kongres svečano je otvoren 23. rujna 2017. godine povodom dvadesete obljetnice Požeške biskupije. Toga je dana službu Večernjih hvala u Katedrali, tzv. *Vespere mladih*, predvodio umirovljeni krakovski nadbiskup kardinal Stanislaw Dziwisz, dugogodišnji tajnik sv.

Ivana Pavla II., utemeljitelja Požeške biskupije. Govoreći o Isusu prisutnom u euharistiji, on im je tada poručio: „Ako mu ne otvoriš svoje srce, neće ući. No, budeš li imao hrabrosti reći mu da se uzdaš u njega – tada će on ispuniti tvoje srce, bit će uza te kao najbolji prijatelj. Tako ćeš steći osobito blago kao što su ljubav, radost, mir, strpljenje, ljubaznost, dobrotu, vjernost i još mnoga drugoga (usp. Gal 5, 22). To su darovi Božanskog Prijatelja.“ Te je večeri prvi puta održan i već spomenuti glazbeno-duhovni program „Otvorite vrata Kristu“ koji se otada redovito odvija prigodom Biskupijskog dana. Nakon koncerta brojni mladi iz cijele Biskupije ostali su cijelu noć na euharistijskom klanjanju u Katedrali. Središnje euharistijsko slavlje s nekoliko tisuća vjernika sljedećega je dana, 24. rujna, predvodio kardinal Dziwisz. Kongresna misao vodilja bila je prošireno biskupijsko geslo „Krist danas i uvijek, naša nada, aleluja!“.

12. SREBRNI JUBILEJ BISKUPIJE U SVJETLU SAVJETOVANJA O SINODALNOSTI CRKVE

Prema odluci pape Franje u listopadu 2023. godine će se u Rimu održati redovita skupština Opće biskupske sinode o sinodalnosti Crkve. U pripravi za tu skupštinu u svim biskupijama diljem svijeta organizirana su savjetovanja na temu *Za sinodalnu Crkvu: zajedništvo, sudjelovanje i poslanje*. Zajedno sa svim katolicima u svijetu i u našoj Biskupiji je 17. listopada 2021. otvoren proces sinodskog savjetovanja koje je ujedno sastavni dio programa 25. obljetnice osnutka i uspostave naše Biskupije.

Za sinodalnu Crkvu
zajedništvo | sudjelovanje | poslanje

Logotip i geslo Sinode

vjernika, naviještati Radosnu vijest i vršiti Božje zapovijedi u svom svakodnevnom životu.

Za nas sinodsko savjetovanje ima posebno značenje jer će nam pomoći da u godini srebrnog biskupijskog jubileja provjerimo kako i na koji način smo kroz 25 godina postojanja Biskupije ostvarivali ono poslanje koje nam je povjerio Isus Krist i koliko smo mu bili vjerni.

U sinodskom savjetovanju vjernici u čitavom svijetu, pa tako i u našoj Biskupiji molit će i oslušivati poticaje Duha Svetoga te razmišljati o tome kako i na koje načine jače i zauzetije živjeti kao zajednica Isusovih

Budući da je tijekom sinodskog savjetovanje veoma važna otvorenost svih vjernika Duhu Svetomu i iskrena ljubav za Crkvu odnosno našu Požešku biskupiju, posebno ćemo moliti dvije molitve:

Molitva Duhu Svetom

Evo nas pred tobom, Duše Sveti,
okupljenih u Tvoje ime.
Vodi nas samo Ti
i budi samo Ti u našim srcima.
Pouči nas putu koji nam je slijediti
i kako ga trebamo prijeći.
Slabi smo i grješni;
ne dopusti da stvaramo nered.
Ne dopusti da nas neznanje
odnese na krivi put
niti da pristranost utječe
na naše djelovanje.
Daj da u Tebi pronađemo
svoje jedinstvo
kako bismo mogli zajedno hoditi
prema životu vječnomu
i ne udaljimo se od puta istine
ni od onoga što je pravo.
Sve to molimo Tebe,
djelatnoga na svakom mjestu
i u svako vrijeme,
u zajedništvu Oca i Sina,
u vijeke vjekova. Amen.

Molitva za Požešku biskupiju

Svemogući Bože! Zahvaljujemo ti na
neprocjenjivom daru pripadnosti zajedništvu
jedne, svete, katoličke i apostolske Crkve
u svojoj Požeškoj biskupiji.

Molimo te, pomози nam da u sinovskoj
odanosti prema Svetom Ocu, čvrsto povezani
u vjeri, nadi i ljubavi sa svojim biskupom
i svećenicima, redovnicima i redovnicama,
životom svjedočimo Isusa Krista
kao jedinog Spasitelja čovjeka.

Budi nam potpora u nastojanju oko izgradnje
civilizacije ljubavi. Daj da u bolesnicima i
starcima, prognanicima i siromašnima
prepoznamo Isusovo lice. Neka nam oni,
kao sv. Lovri, budu najdraže blago.

Sadašnjost i budućnost
svoje Biskupije povjeravamo Mariji,
tvojоj najvjernijоj službenici. Neka ona
majčinski prati i upravlja naše korake
na putu vjernosti tvome Sinu Isusu Kristu.
Koji živi i kraljuje danas i uvijek. Amen.

Š. Marović (2021.)

Ja sam Put i I - sti - na i Ži - vot! Ži - vot!

Misao vodilja sinodskog savjetovanja u Požeškoj biskupiji

IZVORI

www.pozeska-biskupija.com ▪ www.pozega-tz.hr ▪ www.gospa-lurdska.hr ▪ www.hilp.hr
▪ www.ika.hr ▪ www.schoolius.com ▪ marta.hbk.hr ▪ mladi.hbk.hr

SADRŽAJ

1. Osnutak i uspostava Požeške biskupije	2
2. Slavlje uspostave Požeške biskupije i ređenje njezina prvog biskupa	3
3. Biskupov grb i geslo	4
4. Stolna crkva – katedrala	5
5. Svetac zaštitnik Biskupije i njegova crkva.....	6
6. Osnivanje novih župa i dekanata.....	7
7. Biskupijska svetišta i crkve od posebnog značenja	8
7.1. Svetište Gospe Voćinske	8
7.2. Svetište Gospe od suza u Pleternici	10
7.3. Svetište Gospe Kloštarske	11
7.4. Spomen crkva u Staroj Gradiški	11
8. Neke važnije ustanove u Požeškoj biskupiji	13
8.1. Biskupski ordinarijat	13
8.2. Katehetski ured	13
8.3. Pastoralni centar	13
8.4. Caritas Požeške biskupije.....	13
8.5. Odgojno-obrazovni centar Požeške biskupije.....	14
8.5.1. Katoličke škole	14
8.5.2. Kolegij Požeške biskupije.....	15
8.6. Dijecezanski muzej Požeške biskupije i Riznica požeške Katedrale.....	16
9. Briga za svećenike i duhovna zvanja	17
9.1. Naša blaženica – s. Jula Ivanišević	18
9.2. Prvi stalni đakon u Hrvatskoj iz Požeške biskupije	20
10. Pastoral mladih.....	20
11. Euharistija – izvor života Crkve i naše Biskupije.....	21
11.1. Euharistijski kongresi u Požeškoj biskupiji.....	22
11.1.1. Prvi euharistijski kongres	22
11.1.2. Drugi euharistijski kongres	22
11.1.3. Treći euharistijski kongres.....	24
12. Srebrni jubilej Biskupije u svjetlu savjetovanja o sinodalnosti Crkve	24